

พิธีพระราชทานปริญญาบัตรนหาริบทยาลับรานค่าแหง รุ่นที่ 16 วันที่ 18-19, 23-25 และ 27-28 ธันวาคม 2533

การค้นหาหนังสือโดยใช้บัตรรายการ ในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พี.ดี.ป.ด. นางสาวประทุม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงเป็นสถานที่รวมรวมเอกสารล้ำที่สำคัญที่สุด ตลอดจนเอกสารที่คัดเลือกมาเพื่อให้นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรอุปถัมภ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึง ค้นคว้าได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงนับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนเสมอให้มีที่ท่องสู่การเรียนด้านความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ดังนั้นความสามารถในการหาและใช้ทรัพยากรของห้องสมุดจึงเป็นหักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ในขณะที่ทางสำนักหอสมุดกลางได้จัดทำเครื่องมือหรือเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาสะดวกยิ่ง ได้ตามต้องการ เครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะมาให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงวัสดุเพื่อการศึกษาค่อนข้างมาก ที่สำคัญอีกหนึ่งคือห้องสมุดที่ต้องการ

บัตรรายการช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงหนังสือหรือวัสดุได้เมื่อทราบชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หรือหัวเรื่อง บัตรรายการ จะช่วยป่วยให้เวลาและแรงงานสำหรับการค้นคว้าเชิงการ ซึ่งมีอุปกรณ์ในห้องสมุดไปได้มาก (อัมพร ทิพารา - ๒๕๑๐ : - ๓๘) นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่สะดวกให้ทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือหรือวัสดุใด ไว้บ้างเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเลือกหนังสือได้ โดยถูกใช้จราจรจากครั้งที่พิมพ์ หรือรายละเอียดทางวรรณกรรมอื่น ๆ

ลูกธีสิกษณ์ อ่าพันวงศ์ ได้ให้คำจำกัดความของบัตรรายการว่าบัตรที่บันทึกการซื้อ ที่ผู้อ่านควรทราบเกี่ยวกับหนังสือแต่ละเล่มที่ได้แก่ ชื่อผู้แต่งทั้งนามจริงและนามแฝง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำเนาที่พิมพ์ หรือโรงพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้าหรือจำนวนเล่ม ภาษาประกอน ชื่อหนังสืออุป (สำนัก) ในตัว หรือ รายละเอียดอื่น ๆ ที่มีค่าครองใช้ในการบันทึกไว้ เช่น บรรณานุกรม การพิมพ์ในโอกาสต่าง ๆ คำอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งจะให้ความรู้เกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น ๆ ซึ่น นอกจากนี้มีรายละเอียดหนังสือ *(Call number)* ซึ่งได้แก่ เลขหมายหนังสือ (*Classification number*) และเลขหนังสือ (*Book number*) รายการสุดท้ายที่ลงในบัตร ได้แก่แนวโน้มค้น (*Tracing*) บัตรรายการนี้จัดตั้งให้ลิ้นชักไว้ในตู้บัตรรายการตามลำดับอักษรของชื่อความน่าวัดมาก สำหรับผู้ใช้ห้องสมุดค้นหาหนังสือที่ต้องการให้โดยสะดวก รวดเร็ว บัตรรายการซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่แหล่งความรู้ต่าง ๆ ในห้องสมุด (ลูกธีสิกษณ์ อ่าพันวงศ์ - ๒๕๒๐ : - ๑)

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า บัตรรายการคือ บัตรที่บันทึกรายการต่าง ๆ ที่สำคัญของหนังสือแต่ละเล่มที่มีอยู่ในห้องสมุด และนำมาใช้ลิ้นชักไว้ในตู้บัตรรายการ จัดเรียงตามลำดับอักษรของชื่อความบันทึกมาก เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ในการค้นหาหนังสือ

บทความที่มุ่งเน้นให้ผู้อ่านได้ทราบถึงการจัดหนังสือและภารกิจทางสำนักหอสมุดที่ให้บัตรรายการในสำนักหอสมุด

สำนักหอสมุดกลาง

กลไกการทำงานค่าหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ห้องหนังสือพิมพ์ กลุ่มภาค จุลสาร สำหรับหนังสือในสำนักหอสมุดกลางทุกประเภทและทุกสภาพวิชา ให้บริการในคราวที่เลขหน้าและทำบัญชีรายการการพัฒนาระบบบริการภายนอก แล้วน้ำไปจัดเก็บไว้เพื่อบริการในระดับนี้ต่อไป ที่นี่เป็นเจ้าของหนังสือเป็น DS ๕๗๕ ๔๓๑ ก

การจัดหนังสือและการค้นหาหนังสือโดยใช้บัตรรายการ
การจัดหนังสือ

สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบวัสดุภัณฑ์ (*Library of Congress Classification*) หรือเรียกว่า LC ซึ่งใช้สัญลักษณ์แบบผสมก็อปปารามัน (A-Z กับเลขของบัญชีห้องหนังสือ) ทั้งหมด A-Z กับเลขของบัญชีห้องหนังสือ จัดเรียงตามหมวดหมู่ของหนังสือ การจัดเรียงหนังสือตามหมวดหมู่ของหนังสือนี้มีวัสดุประสงค์เพื่อให้หนังสือในสาขาเดียวกันหรือคล้ายกันอยู่ที่เดียวกัน เพื่อความสะดวกในการค้นหาและค้นหาหนังสือ การจัดหนังสือระบบ LC นี้ แบ่งออกเป็น 20 หมวดใหญ่ ตามแผนการจัดการชั้บที่ต่อไปนี้ ดังนี้

หมวดหมู่	ประเภทของหนังสือ
A	ความรู้ทั่วไป ภาษาต่างๆ
B	ปรัชญาและศาสนา
C-D	ปรัชญา
E-EK	ศาสนา
F	ประวัติศาสตร์
G	ประวัติศาสตร์ไทย
H-HU	ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์
I	สังคมศาสตร์ สังคมวิทยา
J	รัฐศาสตร์
K	กฎหมายทั่วไป
KD	กฎหมายอังกฤษและไอร์แลนด์
KF	กฎหมาย קנada
KG	กฎหมายอเมริกา
L	การศึกษา
M	ดนตรี
N	ศิลปะvisual
P	ภาษาและวรรณคดี
Q	วิทยาศาสตร์
R	แพทยศาสตร์
S	เกษตรศาสตร์
T	เทคโนโลยี
U	วิชาการทหารบก
V	วิชาการทหารเรือ
Z	บรรณบุณย์และบรรณศาสตร์

หนังสือแต่ละเล่มจะถูกกำหนดให้มีเลขหนังสือไว้เพื่อแสดงให้ทราบว่าเป็นหนังสือในหมวดใดได้ เช่น หนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์จะอยู่ในหมวด Z ทั้งหมด เช่น

สำนักหอสมุดกลางจัดหนังสือเป็นห้อง

เลขหนังสือ

หนังสือทุกเล่มในสำนักหอสมุดกลางจะมีเลขเรียกหนังสือที่อยู่ต่อหนังสือในสำนักหอสมุด เพื่อแสดงให้ทราบว่าหนังสือเปลี่ยนผู้ใช้ในห้องสมุด เสนอเรียกหนังสือจะประกอบด้วย เศรษฐมุ่งหนังสือ และอักษรตัวแรกของชื่อผู้ใช้ เช่น หนังสือชื่อ "ไก่กับฟาง" ในห้องสมุดครั้งที่ 2 แต่โดย ดังนั้น จะมีเลขเรียกหนังสือเป็น DS

๕๗๕

๔๓๑ ก

DS เลขหนังสือ

๕๗๕

ก อักษรตัวแรกชื่อผู้แต่ง

๔๓๑

ก เลขประจำตัวผู้แต่ง

ก อักษรตัวแรกของชื่อหนังสือ

สำนักหอสมุดกลางจัดหนังสือเพื่อประโยชน์ให้บริการคุณระดับชั้นและอาจารย์ต่าง ๆ หนังสือแต่ละประเภทจัดเรียงให้เข้าใจง่ายในปัจจุบัน โดยเรียงตามหมวดอักษร ตั้งแต่ A – Z กับในหมวดอักษรเดียวกัน จัดเรียงตามหมวดอักษรต่อไป เช่น HA มาจาก HB สำหรับอักษรเดียวกัน จะจัดเรียงตามตัวเลข (เช่นนี้จะมาก่อนเด่นมาก เช่น HA 154 มาจาก HA 218) สำหรับหนังสือภาษาเดียวกัน ซึ่งมีเลขหน้าเหมือนกันจะจัดเรียงหนังสือตามลำดับอักษรต่อไป แห่งอักษรที่ต่อไปนี้

การค้นหาหนังสือโดยใช้บัตรรายการ

วิธีค้นหาหนังสือภายในห้องสมุดที่สะดวก ถูกต้องและรวดเร็ว คือ การหาโดยใช้บัตรรายการ ซึ่งบัตรรายการเป็นเหมือนป้ายชื่อที่ห้องหนังสือห้องหนังสือที่ห้องสมุดที่ต้องการ แม้จะตัวหนังสือในห้องหนังสือในสาขาเดียวกันหรือคล้ายกัน สำหรับผู้บัตรรายการจัดให้บริเวณนี้ อาจารย์ ศิลป์ กับอาจารย์ 3 ผู้ใช้จะพบศูนย์บัตรรายการทันทีที่เดินเข้าห้องสมุด บัตรรายการของสำนักหอสมุดกลางแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดัง

- บัตรผู้แต่ง (Author card)
- บัตรชื่อเรื่อง (Title card)
- บัตรเรื่อง (Subject card)

บัตรผู้แต่ง คือ บัตรที่มีชื่อผู้แต่งอยู่บนบัตรรายการของบัตร ผู้แต่งนี้อาจเป็นบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ บัตรนี้ใช้เมื่อผู้อ่านทราบชื่อผู้แต่งหนังสือ หรือต้องการทราบว่าผู้แต่งคนนั้นแต่ละหนังสือจะอยู่ในห้องหนังสือใด หรือต้องการทราบว่าผู้แต่งที่เป็นคนไทยจะอยู่ห้องหนังสือใด แนะนำมหานครสำนักหอสมุด สำหรับผู้ที่ต้องการทราบว่าบัตรรายการทันทีที่เดินเข้าห้องสมุด บัตรรายการของสำนักหอสมุดกลางแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดัง

บัตรชื่อเรื่อง คือ บัตรที่มีชื่อเรื่องของหนังสือให้ถูกต้องเท่านั้น จัดเรียงให้เข้าใจง่ายในห้องหนังสือ

บัตรเรื่อง คือ บัตรที่มี "เรื่อง" หรือ "หัวเรื่อง" อยู่บนบัตรทั้งสองปัจจุบัน สำหรับผู้อ่านทราบชื่อผู้แต่งหนังสือ หรือต้องการทราบว่าผู้แต่งที่เดินเข้าห้องหนังสือที่ห้องหนังสือที่มีผู้แต่ง และชื่อเรื่องต่างกัน แต่ไม่ต้องหากล้องกันจะให้หัวเรื่องเหมือนกัน ตั้งแต่ในห้องหนังสือที่เดินเข้าห้องหนังสือ ห้องหนังสือที่มีชื่อห้องหนังสือให้ถูกต้องเท่านั้น จัดเรียงให้เข้าใจง่ายในห้องหนังสือ

บัตรรายการทั้ง 3 ประเภท จัดเรียงไว้ในลูกศร รายการของสำนักหอสมุด โภชนาต์เรืองวิจิตร ให้ค้นได้โดยอ้างไม่ทราบชื่อเรื่อง หรือชื่อผู้แต่ง หรือชื่อเรื่องแต่

พ่อจากหน้าบ

บัตรเรื่อง 2

ตัวอ่านง่ายพัฒนาการภาษาไทย
หุ่นตุ้กติกมนุษย์
BF นิภา นิธยาณ
697 การปรับตัวและบุคคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต/
น.236ก นิภา นิธยาณ. -- พิมพ์ครั้งที่ 2. -- กรุงเทพฯ : ไอเดียนสโตร์,
2530....
187 หน้า ; 25 ซม.

บัตรเรื่อง 1

จิตวิทยาวิเคราะห์.
BF นิภา นิธยาณ.
697 การปรับตัวและบุคคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต/
น.236ก นิภา นิธยาณ. -- พิมพ์ครั้งที่ 2. -- กรุงเทพฯ : ไอเด็นสโตร์,
2530....
187 หน้า ; 25 ซม.

บัตรเรื่องเรื่อง

การปรับตัวและบุคคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.
BF นิภา นิธยาณ.
697 การปรับตัวและบุคคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต/
น.236ก นิภา นิธยาณ. -- พิมพ์ครั้งที่ 2. -- กรุงเทพฯ : ไอเด็นสโตร์,
2530....
187 หน้า ; 25 ซม....

เลขเรียกหนังสือ

BF	นิภา นิธยาณ.	ชื่อผู้แต่ง
697	การปรับตัวและบุคคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต/	ชื่อเรื่อง หรือ ชื่อหนังสือ
น.236ก	นิภา นิธยาณ. -- พิมพ์ครั้งที่ 2. -- กรุงเทพฯ : ไอเด็นสโตร์,	ครั้งที่พิมพ์
	2530.	สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์
	187 หน้า ; 25 ซม....	ปีที่พิมพ์
	ISBN 974-275-633-3	จำนวนหน้า
	1. จิตวิทยาวิเคราะห์. 2. พฤติกรรมมนุษย์. 3. ชื่อเรื่อง.	มีด
		หัวเรื่อง

บัตรผู้แต่ง

บัตรเรื่อง 2

ตัวอ่านง่ายพัฒนาการหนังสือภาษาต่างประเทศ
Europe—Economic integration.
HC Harrop, Jeffrey.
241 The political economy of integration in the
.2 European Community / Jeffrey Harrop. —
.H32 Aldershot [England] : Edward Elgar, c1989.
xii, 207 p. : ill. ; 22 cm.

บัตรเรื่อง 1

European Economic Community.
HC Harrop, Jeffrey.
241 The political economy of integration in the
.2 European Community / Jeffrey Harrop. —
.H32 Aldershot [England] : Edward Elgar, c1989.
xii, 207 p. : ill. ; 22 cm.

บัตรเรื่องเรื่อง

The political economy of integration in
the Europeaan Community.
HC Harrop, Jeffrey.
241 The political economy of integration in the
.2 European Community / Jeffrey Harrop. —
.H32 Aldershot [England] : Edward Elgar, c1989.
xii, 207 p. : ill. ; 22 cm.

เลขเรียกหนังสือ

HC	Harrop, Jeffrey.	ชื่อผู้แต่ง
241	The political economy of integration in the	ชื่อเรื่อง
.2	European Community / Jeffrey Harrop. —	
.H32	Aldershot [England] : Edward Elgar, c1989....	สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์
	xii, 207 p. : ill. ; 22 cm.	ปีที่พิมพ์
	Bibliography : p. 195-204.	
	Includes index.	
	ISBN 1-85278-188-2 (pbk.)	

บัตรผู้แต่ง

1. European Economic Community. 2. Europe
—Economic intrgration.l.... Title.

กากให้บัตรรวมหากในส่วนห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องจากสำนักห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหงมี
วัสดุที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องประชุม ซึ่งมีห้องนั่งเลือกที่ไว
สั่งพิมพ์รัฐบาล วิทยานิพนธ์ ซึ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หนังสืออนุสรณ์งานศพ และวัสดุเชิงการศึกษา เพื่อให้
ผู้ใช้มีตัวเลือกมากและสะดวกต่อการใช้บัตรรายการ ทางสำนัก
ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้กำหนดให้บัตรรายการ
ของวัสดุแต่ละประเภทไว้ดังนี้คือ

บัตรรายการสีขาว หมายถึง
หนังสือที่ไว้ไป ซึ่งจัดอยู่คำแนะนำต่าง ๆ ดังนี้ ห้อง
หนังสือหมวด A - H อุปกรณ์ 3 อาคาร 1
หนังสือหมวด J - P อุปกรณ์ 4 อาคาร 1
หนังสือหมวด O - Z อุปกรณ์ 5 อาคาร 1

บัตรรายการสีเขียว หมายถึง

สั่งพิมพ์รัฐบาล อุปกรณ์ 2 อาคาร 3

บัตรรายการสีเขียว หมายถึง

วัสดุเชิงการศึกษา อุปกรณ์ 4 อาคาร 3

บัตรรายการสีฟ้า หมายถึง

หนังสืออนุสรณ์งานศพ อุปกรณ์ 3 อาคาร 3

บัตรรายการสีเหลือง หมายถึง

วิทยานิพนธ์ อุปกรณ์ 3-4 อาคาร 3

บัตรรายการสีเข้ม หมายถึง

สั่งพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง อุปกรณ์ 2 อาคาร 3

สัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ในการบัตรรายการ

สำนักห้องสมุดกลางมีสัญลักษณ์พิเศษต่าง ๆ เพื่อ
ความสะดวกของผู้ใช้ในการทำรายการที่เก็บหนังสือที่ต้อง^ก
การต้องคืนไปนี้

1. ตัวอักษร "R" ที่แสดงอยู่เหนือเลขเรียกหนังสือ
แสดงให้ทราบว่าเป็น หนังสืออ้างอิง อุปที่อ่าคร 3 ชั้น 1

R

N รายบันทึกของสถาน.

33 พจนานุกรมคำพารามีตระกา อุปที่อ่าคร 3

7221W รายบันทึกของสถาน/รายบันทึกของสถาน. -- พิมพ์
ครั้งที่ 1. -- กรุงเทพฯ : บริษัทเพื่อนพิมพ์, 2530.

324 หน้า : ภาพประกอบ ; 27 ซม.

ISBN 974-8122-01-8

1. ศิลปกรรม--พจนานุกรม. 2. ชื่อเรื่อง.

2. คำว่า "FIC" ที่เลขเรียกหนังสือ และคงให้ทราบว่า^ก
เป็น หนังสือรวมเรื่องเดิม อุปที่อ่าคร 1 ชั้นสอง

FIC ฉุลสรา ภักดีภูมินทร์.

9247P ปราสาทมีด / ฉุลสรา ภักดีภูมินทร์. (นาม
ผู้แต่ง).-- กรุงเทพฯ : ป้ารุสสาส์น : บริษัทรวม
สาส์น (1977) (ผู้จัดจำหน่าย), 2531

478 หน้า ; 19 ซม.

ISBN 974-245-643-7

1. ชื่อเรื่อง. + ศรีท่า มหาวรรณ, ม.ร.

3. คำว่า "SC" ที่เลขเรียกหนังสือ และคงให้ทราบ
ว่าเป็น หนังสือรวมเรื่องเดิม อุปที่อ่าคร 1 ชั้นสอง

Sc ประกาย ประชญา.

ป1718 สารคดีเมฆ / ประกาย ประชญา, เมฆ.
พิมพ์ครั้งที่ 1. -- กรุงเทพฯ : คำเนื่ย : บริษัท
เคลื่อนไทย เผู้จัดจำหน่าย, 2530.

105 หน้า ; 19 ซม.

ISBN 974-87577-4-9

1. ชื่อเรื่อง.

